

Lovforslag nr. L 137. Fremsat den 28. januar 1981 af ministeren for skatter og afgifter

Forslag

til

Lov om ændring af ligningsloven

(Begrænsning af fradragsretten for visse løbende ydelser).

§ 1.

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jfr. lovbekendtgørelse nr. 399 af 11. september 1979, som senest ændret ved lov nr. 581 af 19. december 1980, foretages følgende ændringer:

1. I § 14, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.: »Hvis den skattepligtige som gave eller som arveforskud har forpligtet sig til at udrede ydelserne til personer, der ikke ved modtagelsen af de enkelte ydelser er skattepligtige efter kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5, eller til selskaber, foreninger, institutioner m.v., der ikke er hjemmehørende her i landet, kan det samlede fradrag for disse ydelser dog højst udgøre 10.000 kr. årligt. For ægtefæller, der er sambeskattede i hele indkomst-

året, kan det sammenlagte fradrag for ydelser som omhandlet i 2. pkt. ikke overstige 10.000 kr. En eventuel nedsættelse til dette beløb foretages i den del af hver ægtefælles fradrag, der overstiger 5.000 kr. Begrænsningen af fradraget for ydelser til personer gælder dog ikke for ydelser, som den skattepligtige har forpligtet sig til på et tidspunkt, hvor modtageren er skattepligtig efter kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5.«

2. I § 14, stk. 5, 1. pkt. ændres »af den i stk. 2 nævnte art« til: »efter stk. 2«.

§ 2.

Loven har virkning fra og med indkomståret 1982.

Bemærkninger til lovforslaget

Formålet med lovforslaget er beløbsmæssigt at begrænse adgangen til ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst at fradrage ensidigt påtagne løbende ydelser til modtagere, der ikke er fuldt skattepligtige her til landet. Forslaget er med visse ændringer, som omtales nærmere i det følgende, en genfremsættelse af regeringens lovforslag L 154 i folketingssamlingen 1979/80, 2. samling.

Gældende regler.

Efter ligningslovens § 14, stk. 2, kan udgifter til løbende ydelser, såsom underholds- og aftægtsydelser, som den skattepligtige (personer, selskaber, foreninger m.v.) har forpligtet sig til at udrede, fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

De løbende ydelser, kan være led i en *gensidigt* bebyrdende aftale, som f.eks. indgås i forbindelse med generationsskifte i landbruget i form af en aftægtsforpligtelse.

De løbende ydelser kan også være *ensidigt* påtagne som gave eller arveforskud. Sådanne ensidige ydelser kan f.eks. have til formål at forsørge yderens forældre eller søskende. Endvidere kan der være tale om ensidige ydelser til f.eks. religiøse samfund, foreninger m.v.

I praksis er der fastlagt nærmere regler for, hvilke indholdsmæssige og formelle krav der skal være opfyldt, for at ydelser kan anses for løbende og dermed fradragsberettigede.

Fradragsretten for løbende ydelser omfatter ikke ydelser til livsarvinger eller disses ægtefæller eller til familiefonds, hvis yderen har påtaget sig forpligtelsen ensidigt som gave eller arveforskud. Sådanne ydelser er ikke fradragsberettigede, jfr. ligningslovens § 14, stk. 3. Underholdsbidrag til ægtefælle og børn er dog under visse betingelser (separation, skilsmisse m.v.) fradragsberettigede i medfør af ligningslovens §§ 10 og 11.

Efter ligningslovens § 14, stk. 5, kan der under visse betingelser gives fradrag for løbende ydelser

til et barnebarn, forudsat at den ene af barnebarnets forældre eller begge er afgang ved døden. Dette fradrag kan dog ikke overstige 3.000 kr. pr. barnebarn.

Baggrunden for lovforslaget.

I de senere år har reglerne i ligningslovens § 14, stk. 2, givet anledning til betydelige problemer.

Problemerne opstår især i tilfælde, hvor der er tale om ensidige ydelser til modtagere i udlandet, og disse problemer har været behandlet i flere forskellige forbindelser.

En af socialministeriet i april 1973 nedsat arbejdsgruppe vedrørende udenlandske arbejderes sociale og samfundsmæssige tilpasning her i landet fremkom således i oktober 1974 med en indstilling om den skattemæssige behandling af gæstearbejderes forsørgelseskontrakter. Herefter skulle der kun indrømmes fradrag i anledning af forpligtelseserklæringer, såfremt modtageren af de løbende ydelser var fuldt skattepligtig til Danmark.

Indkomstskatteudvalget beskæftigede sig med fradraget efter reglerne i ligningslovens § 14, stk. 2, som led i en almindelig gennemgang af selvangivelsesfradragerne. Som en del af et mere omfattende forslag om begrænsning af fradragerne på selvangivelsen blev det foreslået at afskaffe fradragsretten for ydelser i henhold til forsørgelseskontrakter, jfr. den foreløbige redegørelse fra indkomstskatteudvalget i august 1976 (betænkning nr. 780/1976).

Det fremgår af betænkningen, at reglerne om forsørgelseskontrakter har givet anledning til en del kritik og til betydelige administrative vanskeligheder, specielt for så vidt angår fradrag for løbende ydelser til pårørende i udlandet. Det nævnes således, at det kan være vanskeligt for danske myndigheder at kontrollere, om kontrakten reelt er bindende for den pågældende yder, og at underholdsydelserne ofte delvis vil medgå til underhold af den pågældendes hustru og børn, som på grund

af de særlige leveforhold i hjemlandet hyppigt har fælles husstand med de personer, der efter kontrakten er berettigede. Endvidere nævnes det, at underholdsbeløbene ofte er så store, at der er grund til at antage, at de ikke fuldt ud medgår til de pårørendes underhold, men til dels indebærer en »skattefri opsparring«, der hensættes til disposition for yderen, når han vender hjem.

Når de ovenfor nævnte problemer ikke i samme omfang eksisterer i forbindelse med ydelser til modtagere her i landet, skyldes det ikke mindst, at fradragsretten for ydelserne normalt modsvares af en indkomstskattepligt hos modtagerne. Indkomstskattepligten hos modtagerne giver ligningsmyndighederne mulighed for at kontrollere de fradrag, der er foretaget af yderen.

I de situationer, hvor den, der modtager ydelserne, derimod ikke er skattepligtig her til landet, modsvares fradraget hos yderen ofte slet ikke eller kun i begrænset omfang af en skattepligt.

På denne baggrund fremsatte regeringen i februar 1980 et lovforslag om begrænsning af fradragsretten for de nævnte ydelser, for så vidt modtageren ikke var skattepligtig her til landet. Dette lovforslag (L 154) var ikke færdigbehandlet ved udgangen af folketingssamlingen 1979/80 og bortfaldt derfor.

Lovforslaget.

Regeringen er fortsat af den opfattelse, at de ovenfor anførte argumenter bør føre til en rimelig begrænsning af fradragsretten for ensidigt påtagne løbende ydelser til modtagere, der ikke er skattepligtige her til landet.

Der har været forslag om helt at afskaffe fradragsretten for sådanne løbende ydelser. En sådan regel vil imidlertid ikke kunne undgå at ramme mange indvandrere, der dels som følge af traditioner og dels på grund af sociale forhold i hjemlandet ofte er juridisk eller moralsk forpligtet til at udrede underholdsydelser til nære pårørende i hjemlandet.

For ikke i urimelig grad at opstille hindringer for sådanne traditionsbundne og socialt betingede forpligtelser, foreslås det, at fradragsretten for de ensidigt påtagne løbende ydelser til personer, der ikke er skattepligtige her til landet efter reglerne i kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5, bibeholdes i det omfang, den enkelte skatteydere eller sambeholdede ægtefællers samlede ydelser ikke overstiger 10.000 kr. på årsbasis.

I det ovenfor nævnte lovforslag L 154 var der foreslået en beløbsgrænse på 6.000 kr., men bl. a.

på grundlag af debatten om det nævnte lovforslag findes en forhøjelse af beløbet til 10.000 kr. at stemme bedre med de hensyn, der er baggrund for at vælge en beløbsbegrænsning i stedet for en afskaffelse af fradragsretten.

Ifølge det tidligere lovforslag (L 154) skulle ensidige løbende ydelser til et barnebarn eller til selskaber, foreninger, institutioner m. v. ikke omfattes af den foreslåede fradragsbegrænsning, hvis tilsagnet om ydelserne var givet før lovforslagets fremsættelse.

Regeringen finder, at en lighedsbetragtning bør medføre, at den foreslåede fradragsbegrænsning i alle tilfælde får virkning fra og med indkomståret 1982, uanset hvornår tilsagnet om de løbende ydelser er afgivet.

Den foreslåede fradragsbegrænsning skal omfatte følgende former for vederlagsfri løbende ydelser:

1. Ydelser til personer, som ikke ved modtagelsen af de enkelte ydelser er skattepligtige her til landet efter kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5.
2. De i ligningslovens § 14, stk. 5, omhandlede ydelser på indtil 3.000 kr. til et barnebarn, når det ikke ved modtagelsen af de enkelte ydelser er skattepligtigt her til landet efter kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5.
3. Ydelser til selskaber, foreninger m.v., der ikke er hjemmehørende her i landet.

For de under 1 og 2 nævnte ydelser gælder fradragsbegrænsningen ikke, hvis modtageren af ydelserne var skattepligtig efter kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5 på det tidspunkt, hvor tilsagnet om ydelserne blev givet.

Skattepligtig her til landet i henhold til kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5, påhviler personer, der har bopæl her i landet (nr. 1), danske statsborgere, der gør tjeneste om bord på et skib med hjemsted her i landet (nr. 4) samt danske statsborgere, der er udsendt af den danske stat til tjeneste uden for riget (nr. 5). Kildeskattelovens hovedbestemmelser om personers skattepligt her til landet er optaget som bilag.

Hvis de ydelser, der er omfattet af fradragsbegrænsningen, i et indkomstår overstiger 10.000 kr., kan det overskydende beløb ikke overføres til fradrag i senere indkomstår, selv om de ydelser, der omfattes af fradragsbegrænsningen, i dette år er under 10.000 kr. tilsammen.

Begrænsningen af fradragsretten skal efter forslaget have virkning for indkomståret 1982 og senere indkomstår. Med den førnævnte undtagelse

F.t.l. vedr. ligningsloven

skal fradragsbegrænsningen efter lovforslaget i alle tilfælde have virkning både for ydelser i henhold til allerede eksisterende aftaler og for nye aftaler.

I det følgende er der opstillet et beregningseksempel, der belyser virkningerne af den foreslåede begrænsning af fradragsretten for ensidigt påtagne løbende ydelser:

Eksempel.

A har i 1983 afholdt følgende ensidigt påtagne løbende ydelser:

1. Til sin broder i henhold til forpligtelse påtaget i 1977. Broderen var ikke skattepligtig i henhold til kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5, hverken i 1977 eller i 1983.	5.000 kr.
2. Til et barnebarn i henhold til en forpligtelse påtaget i 1976. Barnebarnet var ikke skattepligtig i henhold til kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5 hverken i 1976 eller i 1983.	3.000 kr.
3. Til en forening m.v., der ikke er hjemmehørende her i landet, i henhold til en forpligtelse påtaget i 1982.	4.000 kr.
4. Til en brodersøn i henhold til en forpligtelse påtaget i 1979. Brodersønnen var skattepligtig i henhold til kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5 i 1979, men ikke i 1983. ...	11.000 kr.
Ialt	<u>23.000 kr.</u>

Ydelserne under 4 omfattes ikke af fradragsbegrænsningen jfr. herved, at modtageren af de under 4 nævnte ydelser var skattepligtig her til landet, da forpligtelsen blev påtaget. Ydelserne under 4 kan herefter fradrages ved indkomstopgørelsen for 1983 med det fulde beløb på ialt .....

11.000 kr.

Ydelserne under 1, 2 og 3, ialt 12.000 kr. falder ind under fradragsbegrænsningen og kan derfor kun fradrages med ...

10.000 kr.

Samlet fradrag for ensidigt påtagne løbende ydelser til

modtagere i udlandet for indkomståret 1983 ..... 21.000 kr.

Bestemmelserne i ligningslovens §§ 10 og 11 om fradrag for bidrag til ægtefælle og børn i tilfælde af separation eller skilsmisse m.v. berøres ikke af forslaget.

Forslaget medfører heller ingen ændringer i adgangen til at fradrage løbende ydelser i medfør af en gensidigt bebyrdende aftale.

Administrative og provenumæssige virkninger.

Lovforslaget kan indebære visse administrative lettelser for ligningsmyndighederne, hvis de nye regler kan antages at medføre et fald i antallet af forsørgelseskontrakter.

Der foreligger ikke oplysninger om størrelsen af det samlede beløb, for hvilke fradragsretten ophæves. Rent skønsmæssigt kan det foreløbigt antages, at lovforslaget vil betyde en årlig forøgelse af beskatningsgrundlaget med et beløb af størrelsesordenen 200 mill. kr. Det hertil svarende merprovenu kan anslås til 95 mill. kr., hvoraf omkring 50 mill. kr. vil være merprovenu for kommunerne.

Ligningsloven er senest ændret ved lov nr. 581 af 19. december 1980.

Lov nr. 581 af 19. december 1980 om ændring af udskrivningsloven og ligningsloven (Ændring af formuebeskatningen) er omtalt i folketingstidende 1980-81: Spalte 493, 3402 og 4157; Tillæg A, spalte: 000, Tillæg B, spalte: 000 og Tillæg C, spalte: 000.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.**Til § 1, nr. 1.*

Efter ligningslovens § 14, stk. 2, er der fradrag ved indkomstopgørelsen for løbende ydelser, som den skattepligtige har forpligtet sig til at udrede. Efter ligningslovens § 14, stk. 3, er der dog ikke fradragsret, hvis yderen som gave eller arveforskud har forpligtet sig til at udrede beløb til livsarvinger eller deres ægtefæller eller til familiefonds.

Med den her foreslåede regel gennemføres den yderligere begrænsning af fradragsretten, at ensidigt påtagne løbende ydelser til modtagere, der ikke er skattepligtige her til landet, højst kan udgøre 10.000 kr. årligt. I dette maksimumsbeløb medregnes ydelser til personer, herunder børnebørn, som ikke er skattepligtige efter reglerne i kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5 og til foreninger m.v., som ikke er hjemmehørende her i landet. Udtrykket »hjemmehørende her i landet« svarer til beteg-

nelsen i selskabsskattelovens § 1. For ægtefæller, der er sambeskattet i hele indkomståret, kan de sammenlagte fradrag ikke overstige 10.000 kr.

Henvisningen til kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5, betyder, at der for personer sker begrænsning af fradragsretten for ensidigt påtagne løbende ydelser, når modtagerne af ydelserne enten ikke har bopæl her i landet, eller ikke som dansk statsborger gør tjeneste om bord på et skib med hjemsted her i landet, eller ikke som dansk statsborger er udsendt af den danske stat til tjeneste uden for riget. For foreninger m.v. indebærer forslaget en begrænsning i fradragsretten, når foreningen m.v. ikke er hjemmehørende her i landet.

Fradragsretten bevares herefter, når de ensidigt påtagne løbende ydelser tilfalder foreninger m.v., der er hjemmehørende her i landet eller personer, der er skattepligtige her til landet efter kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5, enten på det tidspunkt, hvor ydelsen modtages, eller på det tidspunkt, hvor aftalen om de løbende ydelser indgås. Det bemærkes i denne forbindelse, at de nævnte ydelser efter praksis er skattepligtige for modtageren på betalingstidspunktet. Det er således ikke ydernes forfaldstidspunkt, som er afgørende for skattepligtens indtræden.

Der henvises iøvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 1, nr. 2.

Efter bestemmelsen i ligningslovens § 14, stk. 3, kan ydelser bl.a. til livsarvinger og fonds m.v. ikke fradrages, når forpligtelsen har karakter af gave eller arveforskud. I ligningslovens § 14, stk. 5, er der gjort undtagelse herfra, idet den skattepligtige efter denne bestemmelse kan fradrage løbende ydelser til et barnebarn, forudsat at barnebarnets fader eller moder eller begge forældre er afgået ved døden før indkomstårets begyndelse. Fradraget efter denne regel kan dog ikke overstige 3.000 kr. for hvert barnebarn. Der er ikke fradragsret for ydelser, der forfalder til betaling efter udgangen af det kalenderår, hvori barnebarnet fylder 18 år.

Hvis barnebarnet ikke er skattepligtigt her til landet efter kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5, kan det nævnte maksimumsfradrag på 3.000 kr. efter lovforslaget kun fradrages, i det omfang ydernes samlede fradrag for ydelser til personer, foreninger m.v., der ikke er skattepligtige her til landet, ikke overstiger 10.000 kr.

Der henvises iøvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Bilag 1

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1.

derholdsudgifter, som den skattepligtige har forpligtet sig til at udrede.

2. I § 14, stk. 5, 1. pkt. ændres »af den i stk. 2 nævnte art« til: »efter stk. 2«.

§ 14, stk. 3. De i stk. 2 nævnte ydelser kan dog ikke fradrages i det omfang, yderen som gave eller som arveforskud har forpligtet sig til at udrede dem til livsarvinger eller disses ægtefæller eller til fonds, legater eller lignende, der helt eller delvis er oprettet til fordel for bestemte familier. Stedbørn og plejebørn sidestilles med livsarvinger.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3 medfører ingen indskrænkning i adgangen til at fradrage de i §§ 10 og 11 nævnte underholdsbi- drag.

Stk. 5. Uanset bestemmelsen i stk. 3 kan en skattepligtig ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage ydelser af den i stk. 2 nævnte art, såfremt ydelsen er udredt til en person, der er barnebarn af den skattepligtige eller af den med ham sambeskattede hustru. Fradragsret haves kun i det omfang, den årlige ydelse til hvert barnebarn ikke overstiger 3.000 kr. Det er dog yderligere en betingelse for fradragsret i medfør af denne bestemmelse, at én af barnebarnets forældre eller begge dets forældre er afgået ved døden før indkomstårets begyndelse, og fradragsret haves ikke for ydelser, der forfalder til betaling efter udgangen af det kalenderår, hvori barnebarnet fylder 18 år.

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jfr. lovbe- kendtgørelse nr. 399 af 11. september 1979, som senest ændret ved lov nr. 581 af 19. de- cember 1980, foretages følgende ændringer:

1. I § 14, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.: »Hvis den skattepligtige som gave eller som arveforskud har forpligtet sig til at udrede ydelserne til personer, der ikke ved modta- gelsen af de enkelte ydelser er skattepligtige efter kildeskattelovens § 1, nr. 1, 4 eller 5, eller til selskaber, foreninger, institutioner m.v., der ikke er hjemmehørende her i lan- det, kan det samlede fradrag for disse ydelser dog højst udgøre 10.000 kr. årligt. For ægte- fæller, der er sambeskattede i hele indkomst- året, kan det sammenlagte fradrag for ydelser som omhandlet i 2. pkt. ikke overstige 10.000 kr. En eventuel nedsættelse til dette beløb foretages i den del af hver ægtefælles fra- drag, der overstiger 5.000 kr. Begrænsningen af fradraget for ydelser til personer gælder dog ikke for ydelser, som den skattepligtige har forpligtet sig til på et tidspunkt, hvor modtageren er skattepligtig efter kildeskatte- lovens § 1, nr. 1, 4 eller 5.«

§ 14, stk. 2. Ved indkomstopgørelsen kan endvidere fratrækkes udgifter til udredelse af andre løbende ydelser såsom aftægts- og un-

Bilag 2.

*Lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (kildeskat), jfr. lov-
bekendtgørelse nr. 446 af 16. oktober 1980.*

§ 1. Pligt til at svare indkomst- og formue-
skat til staten i overensstemmelse med regler-
ne i denne lov påhviler:

1. personer, der har bopæl her i landet,

2. personer, der inden for de sidste 4 år har
haft bopæl her i landet, medmindre de godt-
gør at være undergivet indkomstbeskatning
til fremmed stat, Færøerne eller Grønland
efter reglerne for derboende personer,

3. personer, der uden at have bopæl her i
landet opholder sig her i et tidsrum af
mindst 6 måneder, heri medregnet kortvarige
ophold i udlandet på grund af ferie eller lig-
nende,

4. danske statsborgere, der uden at være om-
fattet af bestemmelserne under nr. 1-3 gør

tjeneste eller varigt opholder sig om bord på
skibe med hjemsted her, medmindre de godt-
gør, at de har bopæl i udlandet, eller at de
aldrig har haft bopæl her i landet. Uden-
landsk statsborger, der inden sin tjeneste el-
ler sit ophold om bord senest har været skat-
tepligtig her i landet i medfør af bestemmel-
serne i nærværende paragraf, sidestilles i
denne forbindelse med dansk statsborger,

5. danske statsborgere, som af den danske
stat er udsendt til tjeneste uden for riget, og
som ikke er omfattet af bestemmelserne for-
an under nr. 1-3, samt de med disse personer
samlevende ægtefæller og de hos dem hjem-
meværende børn, der ikke er fyldt 18 år ved
indkomstårets begyndelse, når de pågælden-
de ægtefæller og børn er danske statsborgere,
og de ikke er undergivet indkomstbeskatning
til fremmed stat efter reglerne for derboende
personer,

6. dødsboer, der skiftes her i landet.